

مجموعه فرهنگی و مذهبی محله آزادشهر، پاتوق خوبی برای نسل جدید در محله است

«رشد» در سایه مسجد

فضایی باب میل نسل جدید

باشگاه ورزشی در طبقه پایین مسجد است. بعضی وقت ها اگر گوشمان را تیز کنیم، صدای تمرینشان به داخل مسجد می آید. آقایان اینجا تمرین دفاع شخصی، آمادگی جسمانی، تنیس روی میز و تیراندازی می کنند و بانوان هم برای ورزش تکواندو و راینجا حاضر می شوند. الیاس نجاتی می گوید: تدبیر بنیاد فرهنگی تربیتی رشد برای این است که همه نیازهای کودک و نوجوان در فضای مسجد فراهم شود تا این قشر حول فضای مسجد زندگی و تردد کنند. به همین دلیل ما باشگاه را ایجاد کردیم. حدود سه سال هم می شود که مطابق با روحیات نسل جدید، فضای رسانه و انیمیشن فراهم کردیم تا بچه ها در این دوبخش بارسانه آشنا شوند و کارهای گرافیکی انجام دهند.

اینجا وقت بچه ها تلف نمی شود

در مسجد وقت بچه ها تلف نمی شود. این را الیاس نجاتی می گوید و ادامه می دهد: هر کودک و نوجوانی که وارد مسجد می شود، استعداد ادبی هنری، ورزشی و رسانه ای می شود و در هر کدام از حوزه ها توانایی داشته باشد. با او کار می شود تا توانایی اش را پرورش دهد. امیرعلی امینیان از جوانانی است که خودش از سن کم در کارهای مسجد حاضر شده و اینجا رشد کرده است. او می گوید: توجه مجموعه به نوجوانان باعث می شود که از بسیاری از آسیب های اجتماعی دور باشند و به معنای واقعی رشد کنند. امیرعلی می گوید: همین کتابخانه مسجد، یک ظرفیت ارزشمند است که برای شصت نفر سالن مطالعه دارد و باعث می شود بچه هایی که به اینجا می آیند، با افراد سالم رفت و آمد و دوستی داشته باشند.

کنار مسجد امام حسن مجتبی (ع) یک فروشگاه محصولات ارگانیک به چشم می خورد که وقتی وارد می شوی، از بوی گلاب گرفته تا عطر زعفران و... به مشامت می خورد. مسجدی که بعد از راه اندازی اسمش را «جوانه» گذاشتند و اداره اش را سپردند به دست جوانان مسجدی. این افراد محصولات سالم تولید می کنند و به فروش می رسانند. این طور هم برای مسجد درآمدزایی می شود و هم برای هفت نفر از اهالی محله اشتغال آفرینی. البته این تنها اشتغالزایی مسجد نیست. در مجموعه مهد کودک، مدرسه و کتابخانه هم دوازده نفر مشغول کار هستند و از این طریق به درآمد رسیده اند.

اولویت مدرسه، تعلیم و تربیت است

هر روز صبح ۶۰ دختر کلاس اولی و پانزده کودک مهدکودکی با لباس های فرم یک دست از در پشتی مسجد وارد و راهی کلاس می شوند. مسجد امام حسن مجتبی (ع) جزو معدود مدارس فعال منطقه ماست که اهالی آن، مجموعه آموزشی مسجد محور ایجاد کرده اند. جواد یعقوبی که دخترش فاطمه زهرا را برای حضور در مرکز پیش دبستانی همراهی می کند، می گوید: ملاک من و همسر من این نبود که حتما یک فضای آموزشی مسجد محور برای فرزندمان انتخاب کنیم. ما دنبال فضای آموزشی ای بودیم که همراه با آموزش های عمومی برآمده از تربیتی تمرکز شود.

در مسجد امام حسن مجتبی (ع) بانوان هم سهم خودشان را در برنامه ها دارند. از جلسات تفسیر قرآن گرفته تا روضه های زنانه و... اما برنامه های بانوان در این مسجد یک تفاوت اساسی با فضا های مشابه دارد. زنان در این مسجد سر کلاس خیاطی، آشپزی و شیرینی پزی می نشینند تا کار را یاد بگیرند و از این طریق برای خودشان به شغل و درآمدی برسند. در این مسجد فضایی شکل گرفته است که اهالی مسجد با توانایی بانوان آشنا هستند و این باعث شده است سفارش کار بگیرند و درآمد داشته باشند.

۱۵ سال، ساخت مسجد خوابید

حاج غدیر دوست داشت مسجد را بسازد و تحویل اهالی محله دهد، اما توان اقتصادی اش را نداشت. به این دلیل همین که با اهالی پی کار را کردند و دیدند برای خرید مصالح و دستمزد استاد بآپولی در کف ندارند، پرونده ساخت مسجد امام حسن مجتبی (ع) بسته شد. او آخر دهه ۷۰ به همت اهالی، حاج فاضل مزیدی که کویتی بود و مؤسسه خیریه ای در مشهد داشت، پاپیش گذاشت و بآپولی که وارد کار کرد، در یک سال، بنای مسجد را ساخت و تحویل اهالی داد.

شیخ مهدی که حالا چهار سال می شود امام جماعت شب مسجد است، تعریف می کند: مسجد از اول با همین معماری و در دوو نیم طبقه ساخته شد: طبقه پایین حسینی، همکف مسجد و نیم طبقه بالا هم ویژه بانوان. این مسجد در نماز ظهر و شب و همه مناسبت ها شلوغ است؛ حاج آقا حسین زاده این موضوع را بی ربط به نیت واقفان مجموعه و نمازگزارانش نمی داند. او می گوید: حاج غدیر آدم ثروتمندی نبود. حاج فاضل هم جز ایجاد فضایی برای ترویج دین دنبال چیزی نبود و همین باعث شد این مکان تا این اندازه متفاوت و معنوی باشد.

پرورش نخبگان معنوی در مسجد

حرف از حضور نوجوانان و جوانان که می شود، می رویم سراغ کسی که نقش اول این حضور پررنگ است؛ فردی که و قتش را وقف مسجد کرده است تا نسل جدید محله را بچه مسجدی بار بیاورند. الیاس نجاتی، رئیس هیئت امنای مسجد است و حدود چهار سال است که بنیاد فرهنگی تربیتی رشد را در فضای مسجد راه اندازی کرده است. اما نجاتی و دوستان مسجدی اش چه کرده اند که نسل جدید را به اینجا بیاورند؟ باید بگوییم هر کاری که برای بچه ها جذاب است. از ایجاد کتابخانه گرفته تا باشگاه ورزشی و مسابقات سرگرم کننده و برگزاری اردو... او می گوید: مادر این مجموعه دنبال پرورش نخبگان معنوی هستیم؛ کسانی که به جز آموزش علمی در زمینه فرهنگی، تربیتی و دینی هم در جامعه اثرگذار باشند. به همین دلیل مربیان و همکارانی داریم که در همین فضای مسجد رشد کرده اند. دوره های تکمیلی را آموزش دیده اند و حالا کنار ما هستند.

بهشتی صدای اذان ظهر که در محله آزادشهر می پیچد، جلوتر مسجد می رسیم. بنایی با آجرهای سفالی پیش روی ماست که با گلدسته های آبی رنگش، نشان از یک معماری سنتی دارد. این معماری با بقیه فضای کوچه امامت ۴۶ همخوانی ندارد. دل نشین بودن فضای مسجد امام حسن مجتبی (ع)، از همین نما شروع می شود و تا فضای داخلش ادامه دارد. قبل از اتمام نماز، صدای های دور تا دور مسجد پر می شود از اهالی محله که با قرائت قرآن و زیارت به استقبال نماز می روند.

وقتی صفوف شکل می گیرد، به ردیف تمام سجاده ها، آقایان ایستاده اند و خانم ها در طبقه بالا هستند. به وقت نماز ظهر، مسجد پر می شود از اهالی آزادشهر. این مسجد در اکثر برنامه ها همین جمعیت را به خود می بیند، جمعیتی که حضور جوانان بینشان پررنگ است.

خدا بیامری برای پسر جوان حاج غدیر

حاج غدیر خیمه آرا که آدم ثروتمندی هم نبود در دهه ۶۰ زمینی را وقف کرد که حالا هرچه پول روی هم بگذاری باز هم خریدش کار سختی است. به قول امام جماعت نماز مغرب و عشاء مسجد، این زمین، زمین خاصی است. غدیر خیمه دار که میوه زندگی اش، مجتبی را در یک تصادف از دست داده بود، تصمیم گرفت این قطعه پانصد متری را در آزادشهر وقف ساخت مسجد کند تا برای پسرش خدا بیامری بخرد.

حجت الاسلام والمسلمین مهدی حسین زاده با اینکه از کودکی تا الان در این محله بوده است، سنش به وقف زمین مسجد قد نمی دهد؛ با وجود این هم اسناد اهدای این زمین را دیده و هم روایتش را شنیده است. او می گوید: حاج غدیر خدا بیامری که چند سال پیش از دنیا رفت، اوایل دهه ۶۰ این زمین را وقف کرد. در سندش هم آورده بود: «خودم و فرزندانم بعدتر هیچ حقی برای بهره برداری اقتصادی و مسکونی از آن نداریم».